

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך קדם יסודי

מיילת היום השערה

"רחוב סומסום"™, הדמויות הנלוות, זכויות היוצרים, סימני המסחר וזכויות העיצוב הינם בבעלות ובהרשאת Sesame Workshop
© 2013 כל הזכויות שמורות ל-Sesame Workshop

מיללת היום

השערה

ילדים מתעניינים בעולם סביבם ומעלים שאלות מגוונות. כשילדים שואלים שאלה, נפתח בפנינו חלון לחשיבה שלהם. סקרנותם של ילדים היא הזדמנות לשיחה ולפיתוח יכולת הילדים לדמות ולבטא עולמות אפשריים. הזמנה להעלאת השערות המבוססות על ידע העולם מעודדת את הילדים להסביר את מקור התעניינותם ומאפשרת לנו המבוגרים לבחון יחד אתם את הדרכים להמשך חקירה משותפת.

מה בסרטון?

בסרטון, אלמו וסיוון פוגשים במילה "השערה". אלמו מגיע עם מטרייה כי הוא משער שעומד לרדת גשם. סיוון מופתעת, כי עוד לא הגיע החורף. אך אלמו מתאר את תחושותיו ומגלה שההשערה שלו אכן נכונה.

פירושה של מילה

הגדרה מילונית (מילון ספיר): הנָחָה עַל פִּי עֲבָדוֹת בְּסִסְיוֹת לִפְנֵי שְׂבוּדָקִים אוּ יוֹדְעִים תּוֹצְאוֹת מְדִיקוֹת

פירוש המילה בסרטון - לשער זה לראות מה נדמה לנו שעומד לקרות לפני שבדקנו. השערה היא החלק הראשון בכל מחקר או ניסוי. החוקר שואל שאלה, משער מה יכולה להיות התשובה ואז בודק.

בודקים את ההגדרה

- אפשר לבחור מילה שאינה מוכרת לילדים (מההגדרה) ולבדוק האם המילה מזכירה לנו מילה אחרת מוכרת יותר. לדוגמה: השערה, שער, שיעור. ניתן להסתייע במילון.
- ניתן להציע לילדים למצוא קשר בין המילים שמופיעות בהגדרה כגון: חושבים מה נדמה לנו, מדמיינים מה עומד לקרות, קודם חושבים ואז בודקים.

מילים טובות

מילים שיש בהן פוטנציאל להעשרה ולהעמקת השיח בגן הילדים

- הצעה
- דימוי אפשרי
- הסבר אפשרי
- אומדן
- בערך...
- נראה לי
- לדעתי
- אולי

השערה

הערה: לעתים מבלבלים בין השערה לניחוש. השערה מבוססת על ידע קודם, התנסות קודמת, רמזים או עדויות מהשטח, יש בסיס לנימוק ולהצדקת הטיעון. ניחוש אינו מבוסס על עדויות ואי-אפשר לנמקו.

קשר עם מילים נוספות מהסדרה: ניסוי, להתבונן, תצפית, מדען/מדענית, יומן

בואו נדבר על זה (בעקבות הצפייה בסרטון)

הצעות לעידוד השיח סביב נושאים שיש בהם פוטנציאל לעניין את הילדים ולהעשיר את השיח סביב הדמויות המעורבות ותהליכי החקר של הסביבה הקרובה

- איזה אירוע התרחש בסרטון? כיצד אלמו הבין שיש סיכוי שירד גשם?
- האם אתם משערים שירד גשם היום? האם זה ניחוש או שיש רמזים או סימנים שעוזרים לכם להגיע להשערה שלהם?
- לשער זה לדמיין מה יקרה - האם אתם משערים שירד גשם היום?
- לשער זה גם לדמיין מה קרה – האם אתם יכולים לשער למה דוד לא הגיע אתמול לגן?

הלכה למעשה

שלל רעיונות לפעילויות וליישום חווייתי בגן הילדים

- **משחק ועוד משחק:** ילדים מצלמים תמונות של תופעות בחצר. מציירים בכרטיסייה נפרדת מה היה קודם ומה יקרה אחר כך ויוצרים מדרשי תמונה.
- **טיולים קטנים:** ניתן לערוך סיור בגינה ולגלות האם יש צמחים חדשים שלא שתלנו או זרענו בעצמנו. רצוי להזמין את הילדים לשער כיצד הגיעו צמחים אלה לגינה שלנו. אפשר גם להכין עלילון (קומיקס) או תרשים שמסביר את ההשערה.

השערה

- **שיחה בשניים:** לקראת עונת הגשמים אפשר להזמין זוגות של ילדים לצייר את מפת החצר של הגן ולסמן מקומות בהם הם משערים היכן תיווצרנה שלוליות.
- בעקבות קריאת סיפורים והיכרות עם גיבורים מוכרים ואהובים – אפשר לעודד את הילדים לשער מה יקרה לגיבור הסיפור כשייתקל בסיטואציה חדשה, ולהציג הצגה.

סביבה והשראה

רעיונות לביטוי המילה בסביבה החינוכית

- חוקרים ומגלים: תיקייה במחשב שבה הילדים מסכמים תהליכי חקר שנערכו בגן. הילדים בוחרים כיצד לרשום השערות ומסקנות – בציורים, בהקלטה או בתמונות.
- יש לי רעיון! מחברת עם ציורים של ההשערות ורעיונות לניסויים של הילדים סביב שאלת החקר הנחקרת בגן. יוסי משער ש...; אדווה מציעה ניסוי כדי לבדוק את ההשערה.
- ספריית העיון מכילה ספרי רמזים: הילדים בונים סיפורים בהם בכל עמוד יש רמזים למה שיקרה בעמוד הבא ועקבות של מה שקרה בעמוד הקודם.
- "קופסת הפתעות": אפשר להזמין את הילדים להכין את "קופסת הפתעות" ולהניח בה חפצים שונים. משחק "בואו ילדים לראות את קופסת הפתעות": ילדים מזמינים ילדים אחרים לשער מה יש בקופסת הפתעות לפי המישוש או השמיעה.

תנו לאצבעות ללכת...

מבחר סרטונים ואתרים להשראה לגננת

- [תאוריות של ילדים](#) (סרט באתר גננט-בוסתנט) - ילדים משוחחים במטרה להבין האם סיפורים נודדות מתעייפות.
- [השוואה בין שתי חלקות: חלקת השדה וחלקת הגינה](#) (פעילות באתר גננט-בוסתנט) - ילדים משווים בין שתי חלקות אדמה, אחת אדמת בור שבה צומחים צמחים באופן טבעי ואחת מעובדת, שבה זורעים ושותלים צמחים ומטפלים בהם באופן יזום.
- [מי עבר כאן? מהן עקבות?](#) עקבות הן סימנים או שרידים המעידים על נוכחות של מישהו או משהו שהיו בעבר הקרוב או הרחוק. מה ניתן ללמוד מעקבות? כיצד ניתן לזהות עקבות?